

TRANSKRIPPT

**Lectuur en informatie voor
mensen met een leesbeperking**

Informatiebrochure

voor vrijwilligers

Mevrouw, mijnheer,

U toonde zich bereid mee te werken aan de lectuurvoorziening voor mensen met een leeshandicap.

Wij waarderen uw bereidheid ten zeerste. Zonder enthousiaste vrijwilligers zou de realisatie van deze doelstelling onmogelijk zijn.

Transkript vzw

Doel en organisatie

Doel

Transkript vzw wil lectuur en informatie toegankelijk maken voor alle mensen met een leesbeperking.

Onder het motto “lees zoals je wil”, biedt Transkript vzw boeken, tijdschriften en andere teksten aan in de gewenste leesvorm: in braille of groteletterdruk op maat, in gesproken vorm (Daisy) of als digitaal tekstbestand.

Werking en organisatie

Transkript is in Vlaanderen een belangrijk productiecentrum van lectuur en informatie in aangepaste leesvormen. In totaal telt deze organisatie zo’n 35 vaste medewerkers, maar daarnaast kunnen we rekenen op de inzet van meer dan 180 vrijwilligers.

De werking en de dienstverlening van Transkript richt zich in de eerste plaats tot mensen met een visuele leesbeperking (blinden en slechtzienden), tot mensen met een andere leesbeperking (personen met dyslexie, MS en afasie), maar ook tot mensen met een meervoudige beperking of een fysieke beperking die hen niet toelaat een gewoon gedrukt boek of tijdschrift te lezen.

De **afdeling braille-groteletter-digitekst** is gevestigd te Zellik, waar zich eveneens de directie en het secretariaat bevinden. Veel tijd en inzet gaan hier naar het omzetten van cursussen, schoolboeken en ander studiemateriaal voor leerlingen en studenten met een visuele beperking die les volgen in het gewoon onderwijs.

In het kader van het “decreet lokaal cultuurbeleid” van het Ministerie van Cultuur bestelt de Luisterpuntbibliotheek, de Vlaamse speciale bibliotheek voor mensen met een leesbeperking, jaarlijks brailleboeken bij Transkript.

Daarnaast worden omzettingen gemaakt voor verenigingen, firma’s, overheid en particulieren. Ook wordt de nodige aandacht besteed aan de toegankelijkheid van tekeningen, figuren en grondplannen.

De **audio-afdeling** beschikt over 9 opnamestudio’s: 2 studio’s in Leuven, 2 in de hoofdzetel te Zellik, 2 in Mechelen en 3 in Hasselt.

Alle studio's samen produceren ten behoeve van de Luisterpuntbibliotheek jaarlijks ca. 500 luisterboeken. Voor het inspreken ervan kunnen wij een beroep doen op meer dan 160 vrijwilligers.

In Hasselt wordt bovendien gezorgd voor een uitgebreid aanbod luistertijdschriften voor de particuliere gebruiker. Deze tijdschriften worden uitgegeven met een wekelijkse of maandelijkse periodiciteit. Het samenstellen, inlezen en kopiëren van deze tijdschriften en ook de verzending ervan gebeurt in hoofdzaak door beroepskrachten. Daarnaast worden nog een 25-tal tijdschriften voor andere verenigingen of overheidsdiensten ingesproken, gekopieerd en/of verzonden.

Wij trachten als productiecentrum de nieuwe ontwikkelingen en technologieën die

rechtstreeks te maken hebben met "toegang tot informatie" voor personen met een visuele handicap op de voet te volgen.

Zo is Transkript lid van het **DAISY-Consortium**. DAISY staat voor Digital Accessible Information System. In 1996 werd het Daisy-consortium opgericht door een aantal vernieuwingsgezinde blindenbibliotheken, verspreid over de hele wereld. Daisy legt de internationale normen en specificaties vast voor een nieuwe generatie digitale boeken, waarin iemand met een leeshandicap haast even gemakkelijk kan navigeren als een goed ziende lezer in een gedrukt boek.

Vertrekkend vanuit de missie van Transkript, worden **diverse projecten** uitgewerkt, vaak samen met andere organisaties en onderwijsinstellingen: het optimaliseren van reliëf-tekeningen, het realiseren van een online dienstverlening, enz.

Aangeboden leesvormen

- **Braille**
- **Groteletterdruk op maat**
- **Gesproken vorm (Daisy)**
- **Digitale tekstbestanden**
- **Reliëftekeningen**
- **Vergrote tekeningen**

Diensten en producten

Transkript vzw verzorgt

- de productie van tijdschriften in gesproken vorm. Deze luistertijdschriften bieden een selectie van artikels uit de gewone dag- en weekbladen.
- de omzetting van cursussen, schoolboeken en ander studiemateriaal voor leerlingen en studenten met een visuele handicap die les volgen in het gewoon onderwijs. De educatieve teksten worden omgezet in braille, groteletterdruk op maat of als digitaal tekstbestand. Ook de bijbehorende figuren worden bewerkt en vervolgens afgedrukt in reliëf of als vergrote tekening.
- de productie van luisterboeken en brailleboeken - zowel fictie als non-fictie - voor Luisterpuntbibliotheek, de Vlaamse bibliotheek voor personen met een leesbeperking.
- de omzetting van de publicaties van de Vlaamse Overheid in aangepaste leesvorm.
- de productie van kinder- en prentenboeken met het Clear Vision systeem. Hierbij wordt de tekst van het boek op transparanten gebrailleerd, die tussen de bladzijden van het originele boek worden gevoegd. Op die manier kunnen ziende kinderen en blinde ouders (of omgekeerd) samen hetzelfde boek lezen. Geïnteresseerden kunnen deze boekjes gratis ontlenuen.
- de omzetting van informatie, mededelingen en tijdschriften voor verenigingen, steden en gemeenten in de gewenste leesvorm.
- de omzetting op aanvraag van allerlei teksten en documenten voor individuele

personen (bv. handleidingen).

- De productie van tactiele platen, figuren en grondplannen in reliëf, zowel op zwelpapier als op gewoon papier met gebruik van een ViewPlus brailleprinter.

Op de website www.transkript.be vindt u alle informatie over de organisatie, de werking en de diensten van onze vereniging.

Contacten

Algemene informatie	Contactpersonen
C. Van Malderenstraat 33 B-1731 Zellik tel: +32 (0)2 466 94 40 fax: +32 (0)2 466 92 86 info@transkript.be www.transkript.be	Mia Engels, directeur mia.engels@transkript.be – tel. +32 (0)2 481 87 21 Hans Vandevordt, afdelingshoofd audio hans.vandevordt@transkript.be – tel. +32 (0)11 22 34 37

Opnamestudio's

Hasselt: Stadsomvaart 7, 3500 Hasselt.
Tel.: +32 (0)11 22 34 37
E-mail: audio@transkript.be

Leuven: p/a Radiohuis, Boekhandelstraat 2, 3000 Leuven.
Tel.: +32 (0)16 89 06 83
E-mail: studio.leuven@transkript.be

Mechelen: Douaneplein 4, 2800 Mechelen.
Tel.: +32 (0)15 55 66 75
of +32 (0)15 55 49 41
E-mail: studio.mechelen@transkript.be

Zellik: C. Van Malderenstraat 33, 1731 Zellik.
Tel.: +32 (0)2 481 87 22
E-mail: studio.zellik@transkript.be

Organisatienota vrijwilligers

(Dit is een verplichte nota in het kader van de nieuwe wet op vrijwilligerswerk)

1. Gegevens organisatie

- Naam van de organisatie : TRANSKRIPT vzw
- Juridisch statuut : VZW
- Maatschappelijke zetel : C. VAN MALDERENSTRAAT 33 – 1731 ZELLIK
- Telefoonnummer en emailadres : 02/466 94 40 – info@Transkript.be
- Omschrijving van de sociale doelstelling :
Lectuurvoorziening voor personen met een leeshandicap.
Transkript vzw maakt lectuur en informatie toegankelijk voor mensen met een leeshandicap door deze aan te bieden in braille, in groteletterdruk, in elektronische of in gesproken vorm.

2. Verzekeringen

2.1. De organisatie heeft een verplichte verzekering afgesloten die de burgerrechtelijke aansprakelijkheid dekt van de organisatie, met uitzondering van de contractuele aansprakelijkheid.

2.2. De organisatie heeft volgende facultatieve verzekeringen afgesloten :

- Omschrijving gedekt risico : lichamelijke schade die geleden is door de vrijwilligers bij ongevallen tijdens de uitvoering van het vrijwilligerswerk of op de weg van en naar de activiteiten en voor ziekten opgelopen als gevolg van de vrijwillige activiteit.
- Omschrijving gedekt risico : rechtsbijstand
- Voor de bestuurders van de organisatie werd een bijkomende verzekering bestuurdersaansprakelijkheid afgesloten.

3. Onkostenvergoedingen (er werd aangevinkt wat van toepassing is)

- De organisatie betaalt geen onkostenvergoeding aan de vrijwilliger.
- De organisatie betaalt een forfaitaire onkostenvergoeding aan de vrijwilliger ten bedrage van .....
- De organisatie betaalt een onkostenvergoeding op basis van effectief gemaakte onkosten waarvan het bewijs door de vrijwilliger aan de organisatie wordt overhandigd.

4. Aansprakelijkheid

De organisatie is burgerlijk aansprakelijk voor de schade die de vrijwilliger aan derden en aan de organisatie berokkent bij het verrichten van vrijwilligerswerk, behalve in geval van bedrog, zware fout of eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomende lichte fout van de vrijwilliger.

5. Geheimhoudingsplicht

Het is mogelijk dat de vrijwilliger bij zijn werk in het bezit komt van gegevens ten aanzien waarvan hij gehouden is tot de geheimhoudingsplicht volgens art. 458 van het Strafwetboek.

Art. 458 SW : Geneesheren, heilkundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in recht of voor een parlementaire onderzoekscommissie getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet hen verplicht die geheimen bekend te maken, worden gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met een geldboete van honderd tot vijfhonderd frank (om te zetten naar euro).

6. Arbeidsrecht

Het arbeidsreglement beschrijft de afspraken die gemaakt worden tussen TRANSKRIPT vzw en de werknemers in vast of tijdelijk dienstverband. In de hoofdzetel te Zellik en in elke andere locatie van de vereniging ligt het arbeidsreglement ter inzage van elke persoon die op vrijwillige basis arbeid verricht voor de organisatie.

7. Jaarverslag

Jaarlijks publiceert Transkript vzw een uitgebreid werkingsverslag, dat op eenvoudige vraag aan elke geïnteresseerde vrijwilliger wordt overhandigd.

1. De studio

In de verschillende opnamestudio's van Transkript leent de inlezer/es zijn/haar tijd en stem op vrijwillige basis, met als voornaamste motivering dat hij/zij op die manier bijdraagt tot de ontplooiing van de medemens met een leeshandicap.

Hieruit volgt dat de lezer/es bereid moet zijn zeer diverse teksten in te spreken: fictie, wetenschappelijke teksten, tijdschriftartikelen, bestuurlijke mededelingen enz. Natuurlijk kan de lezer aan de studiomeester wel zijn voorkeur voor een bepaald boek of genre meedelen, maar het blijft toch de studiomeester die in functie van de soms wisselende, momentele behoeften van het productieproces moet oordelen welke teksten bij een leesbeurt voorrang krijgen.

Een vrijwilliger kan de tijd die hij/zij aan het inspreken van teksten wil besteden in principe uiteraard zelf bepalen. We mogen echter niet uit het oog verliezen dat blinde of slechtziende lezers soms werkelijk op een boek zitten te wachten. Bovendien mag het productieproces van een boek ook weer niet te lang aanslepen. Aan de lezer/es wordt daarom gevraagd een betrouwbare vorm van regelmaat aan de dag te leggen. Een engagement van een wekelijkse leessessie van 2 uur wordt dan ook als normaal beschouwd. Voor wie dit mogelijk is streven we op termijn zelfs naar 3 tot 4 uur steminzet per week. Dit kan er voor zorgen dat de luisterboeken sneller kunnen opgenomen worden in de collectie, wat zeker zal gewaardeerd worden door de lezer.

Om de studioplanning vlot te laten verlopen is het wenselijk dat de lezer de afgesproken studioreservering zo goed mogelijk respecteert. Indien een afspraak niet kan plaatsvinden, wordt gevraagd de studiotesticus zo snel mogelijk op de hoogte te brengen. Tel. en e-mailadres van de studio's vindt u eveneens in deze brochure.

2. De stemproef

De meeste van onze opnames zijn bestemd voor de Luisterpuntbibliotheek. Om ons kwaliteitsniveau in overeenstemming te kunnen brengen met de terecht hoge eisen van de bibliotheek en haar luisteraars, wordt de kandidaat-lezer gevraagd vooraf een stemproef af te leggen. Een luisterende lezer wil immers zijn luisterplezier niet verminderd zien door een onaangenaam klinkende stem, een slordige uitspraak of verkeerde zinsklemtonen. Daarom wordt een strenge selectie doorgevoerd.

De stemtest bestaat in de lectuur in de studio van een paar korte teksten van verschillende aard, die daarna op een aantal punten geëvalueerd wordt:

- de lezer moet beschikken over een aangename, een warme, welluidende stem;
- de uitspraak moet correct en verzorgd zijn, d.w.z. een Vlaams-Nederlandse uitspraak zonder hoorbaar streekaccent;
- in de benadering van de tekst moet de lezer getuigen van een goed taalgevoel, dat juiste zinsaccenten legt;
- de lectuur is levendig maar beheerst, d.w.z. niet vlak of zonder intonatie, maar evenmin teatraal; de lezer zorgt ervoor dat de gesproken tekst ruimte laat aan de luisterende lezer om zich op zijn eigen manier een beeld te vormen.

3. De Stemmencommissie

De stemproef wordt beluisterd en beoordeeld door de Stemmencommissie. Dit is een commissie in de schoot van de Luisterpuntbibliotheek, waarin gebruikers, studiomesters en professionele lezers vertegenwoordigd zijn. De commissieleden beoordelen de stem en de leestechiek van de kandidaat-lezer en beslissen deze al dan niet te aanvaarden.

Binnen de maand na hun stemproef ontvangen de kandidaten van de stemmencommissie een mail met het beargumenteerde resultaat van hun proef. Na de eventuele goedkeuring ervan kan met het inspreken van het eerste boek gestart worden.

De stem- en leesproef is er niet alleen voor nieuwe lezers. Ook lezers met een lange ervaring kunnen aan een nieuwe evaluatie onderworpen worden als blijkt dat er in de loop der jaren te veel sleet op hun stem of leestechiek gekomen is.

Na het beëindigen van het eerste boek kan de lectuur opnieuw beoordeeld worden. Hierbij worden dezelfde criteria gehanteerd als bij de stemproef.

4. De Luisterpuntbibliotheek

Luisterpunt is de bibliotheek voor mensen met een leesbeperking. Het is een speciale openbare bibliotheek die werkt in Vlaanderen en Brussel.

Tot voor enkele jaren richtte zij zich vooral tot blinden en slechtzienden. Nu is de bibliotheekwerking opengetrokken naar alle lezers die door een fysieke beperking (spier- en gewrichtsziekten, ...) geen gewone boeken kunnen hanteren, en ook naar mensen met dyslexie, autisme, enz.

De Luisterpuntbibliotheek bezorgt dus aan iedereen die gedrukte boeken niet of moeilijk kan lezen, lectuur in een aangepaste vorm: als luisterboek of als brailleboek. Het uitgangspunt is: iederéén kan lezen.

Om de doelgroep perfect te bereiken, werkt Luisterpunt als verzendbibliotheek. De gebruikers maken een keuze uit de duizenden titels in de catalogus en de bibliotheek stuurt ze vervolgens de gewenste boeken op.

Luisterboeken kunnen afgespeeld worden op de eigen computer of op een bijzonder gebruiksvriendelijk toestel: de DAISY-speler. Vanaf 2016 kan elk luisterboek ook online gelezen worden (via streaming) of gedownload worden op een Daisy-speler, een tablet of smartphone.

U vindt meer over Luisterpunt op www.luisterpuntbibliotheek.be.

5. Uw Privacy

Transkript respecteert en beschermt uw privacy.

Om u te kunnen contacteren verzamelen wij uw persoonlijke gegevens zoals naam, adres, e-mailadres en telefoonnummer.

Deze persoonsgegevens maken uitsluitend deel uit van onze interne administratie en zullen zonder uw uitdrukkelijke toestemming nooit doorgegeven worden aan derden.

De volledige privacyverklaring van Transkript vindt u op onze website www.transkript.be.